

SAMENSPEL

Wijkblad van de *Christus Triumfatorkerk, J. v. Stolberglaan 154 te Den Haag*

16^e Jaargang nr. 2 februari 2012

Abonnementsprijs € 10,00 (+ evt. portokosten ad € 8,50) per jaar

Bankrekeningnr: 514 40 61 t.n.v. *Stichting Christus Triumfatorkerk o.v.v. Samenspel*

Redactie: Henk Hospes, Laan van Wateringse Veld 277, 2548 BL Den Haag
e-mail: samenspel@ctkerk.nl tel. 070 327 03 66
Greet Hulshof, Wouter Müller, Adriaan Sala
Advertenties: Bert van der Sluis, Jacob Mosselstraat 11, 2595 RD Den Haag
Bezorging: Henk Hospes tel. 070 327 03 66

Koster : Kristin Anderson tel. 070 383 76 55
b.g.g. en alleen in dringende gevallen tel. 070 331 03 79
email: koster-beheerder@ctkerk.nl

Predikanten: ds. Ruud Stiemer, Jul. van Stolberglaan 285, 2595 CH
di, do en vrijdag van 8.30 tot 9.30 uur en rond 18 u tel. 070 382 52 65
(maandag vrij/ woensdag *Noorderkerk*)
email: ruudstiemer@ctkerk.nl
ds. Berit Bootsma-Gerritsen, Mariastraat 73, 2595 GM
ma, wo, do tel. 070 359 62 39
email: beritbootsma@ctkerk.nl

Wijkkerkenraad:

Voorzitter: Anita v.Koningsveld, Laan v Nw. Oost-Indië 142, 2593 CA
email: avdwal@casema.nl tel. 070 385 00 82
Scriba: Wilma Beeftink, Guirlande 106, 2496 WR tel. 015 361 82 67
email: scriba@ctkerk.nl

Kerkelijk Bureau: Jul. van Stolberglaan 154, 2595 CL Den Haag
GKO: van 9 - 12 uur op ma, wo en vrijdag tel. 070 385 36 45
pgo@casema.nl (GKO)
PGG PGG-ledenadministratie@ctkerk.nl tel. 070 359 62 39

Website: www.ctkerk.nl

Zondagsbrief per email? Aanvragen bij Bert Jan van Veen (bertjanvv@gmail.com)

GIRO-/BANKREKENINGEN

Vaste vrijwillige bijdragen:

- kerk (GKO): 43555 t.n.v. Gereformeerde Kerk 's Gravenhage-Oost
- kerk (PGG): 615174 t.n.v. Prot. Gem. Wijk. Kerkentm. Bezuidenhout
Collectebonnen: 5253 t.n.v. Collectebonnen GKO (voor GKO en PGG)
Diversen: 5144061 t.n.v. Stichting *Christus Triumfatorkerk o.v.v.* het doel (*)
* Samenspel / * Verjaardagsfonds / * Wijkkas / * Giften /
* Legaten
Diaconie (GKO): 427021 t.n.v. Diaconie Gereformeerde Kerk 's Gravenhage-Oost
Diaconie (PGG.): 1768712 t.n.v. Diaconie Herv. Wijkgemeente Bezuidenhout
Zending (GKO): 435 t.n.v. Beraadsgroep Missionaire Zaken GKO

VAN DE REDACTIE

We zijn het nieuwe jaar begonnen met elkaar op verschillende manieren en met verschillende bewoordingen veel heil en zegen toe te wensen. Ook God heeft ons aan het begin van het nieuwe jaar zijn zegen meegegeven, zoals hij dat aan het begin van elke nieuwe week doet, in cryptische bewoordingen. In de dienst op 8 januari jl. legde ds. Ruud Stiemer ons die woorden in heldere taal uit. Toen ik die uitleg via de website van onze gemeente nog eens terugluisterde, moest ik onwillekeurig denken aan het cryptogram waarmee we traditioneel *Samenspel* afsluiten. Het is misschien niet helemaal gepast, maar ik kon niet ontkomen aan de gedachte dat, als Adriaan Sala ooit nog eens zou stoppen met z'n cryptogrammen, we in Ruud een waardig opvolger zouden kunnen hebben. Een geruststellende gedachte voor de cryptogrammenliefhebbers onder de lezers van *Samenspel*. Aan de andere kant is het maar goed dat Adriaan nog lang niet van plan is om te stoppen want ik denk dat Ruud meer op heeft met het *uitleggen* van het cryptogram van de bijbel dan met het *samenstellen* van cryptogrammen.

Voordat u aan het cryptogram begint, moet u toch vooral ook de overige bijdragen lezen. Al lezend zult u gewaarworden dat het in onze gemeente barst van talent dat niet onder stoelen of banken gestoken wordt.

Zo zet ds. Berit Bootsma ons in haar meditatie aan het denken over onze tijd en waarom die zo kostbaar is, laat Carline van der Harg in haar column zien hoe je met een boekrecensie niet alleen iets zegt over de auteur van het boek, maar ook jezelf een stukje blootgeeft, terwijl Adriaan Sala aantoont dat falende aspiraties een verdergaande belangstelling voor een vakgebied niet in de weg hoeven te staan. Kees Benschop verhaalt hoe hij bijna tien jaar lang optrok met bewoners van het gezinsvervangend tehuis in de Spaarwaterstraat en via de *Reidans* leren we Gieneke Talsma beter kennen. In de rubriek *Open Kerk* vertelt Mieke Kettler over de lopende expositie die door haar wordt verzorgd, terwijl Greet Hulshof de plannen ontvouwt voor een eigen kunstproject tijdens het jubileumfeest. Naast een boordevolle agenda vindt u in de rubriek van Berit Bootsma en die van Ruud Stiemer een toelichting op enkele activiteiten in februari terwijl zij bovendien vooruitblikken naar maart en licht Wouter Müller een flinke tip van de sluier rond de jubileumactiviteiten op.

Over het jubileum gesproken: de toezeggingen voor medewerking aan een bijzonder en extra dik jubileumnummer van *Samenspel* stromen binnen. Enkele bijdragen zijn zelfs al binnen. Mocht u zich nog niet hebben aangemeld en alsnog een bijdrage willen leveren: u hebt nog tot 1 maart de tijd om uw verhaal op te sturen naar de redactie. Voor nu wens ik u veel leesplezier met het februarinummer. Met een hartelijke groet,

Henk Hospes

Het volgende nummer komt donderdag 23 februari van de drukker. Kopij kunt u tot uiterlijk woensdag 8 februari a.s. inleveren bij: **Henk Hospes, Laan van Wateringseveld 277, 2548 BL Den Haag** of per email: samenspel@ctkerk.nl
U kunt daarin alle activiteiten laten opnemen tot 1 april 2012.

INHOUD

ACTIVITEITEN:

Bijna vijftig jaar - Jubileumcommissie
Ons eigen kunstproject – Greet Hulshof
Orgelconcert Noorderkerk

Agenda

Bang in de buurt ... werk voor de kerk – studiemiddag in de *Lukaskerk*

Optreden *Continental Kids* in de *Pax Christikerk*

COLUMNS:

Jezus houdt van mij - Carline van der Harst

Stadse fratsen - Adriaan Sala

GEDICHTEN:

Blijf niet staan

Vlinders

Er was eens een engel

OPEN KERK:

Tentoonstelling – Tussen Hemel en Aarde

DIVERSEN:

Want wij horen er allemaal bij - Kees Benschop

Herdenking bombardement

VASTE RUBRIEKEN:

Meditatie - Geen tijd - ds. Berit Bootsma

BerichtenBus – ds. Berit Bootsma

TeamGeest – ds. Ruud Stiemer

Collecte-opbrengsten

Van zondag tot zondag

Kerkdiensten – overzicht

Reidans

Bijbelleesrooster

Cryptogram

GEEN TIJD...

Tijd heb je niet, tijd maak je. Zo klinkt een voor ons allen bekend gezegde. We gebruiken deze uitdrukking om mensen, die een beroep doen op het feit dat ze geen tijd hebben, nog een tweede keer na te laten denken of ze iets écht niet kunnen doen.

Tijd is voor ons een kostbaar iets. Vaak hebben we veel meer plannen dan we, in de 24 uur die een dag telt, kunnen realiseren. We zijn druk, hebben geen tijd en voelen ons soms geleefd. Omdat we elke minuut nu eenmaal maar op één manier kunnen invullen, komt het aan op prioriteiten stellen en een goede balans zoeken. Voor het stellen van die prioriteiten kunnen allerlei waardes en praktische overwegingen als uitgangspunt dienen. Hoe belangrijk zijn mijn familie en vrienden voor mij? Hoeveel mag mijn carrière mij kosten? Hoeveel tijd maak ik voor anderen? Hoe vaak wil ik in de kerk te vinden zijn?

Een poosje geleden alweer kwam ik een tekst tegen die een bijbels licht werpt op deze vragen. Het gaat om de tien tijdgeboden van Wim van der Kooij. Voor wie de tijd neemt om Exodus 20 : 1 - 17 ernaast te leggen, zal de gelijkenis opvallen.

Ik ben de Here, je God, die je uit dát leven heb gehaald, waarin de tijd alleen maar gevuld werd met geweld, onderdrukking en wanhopig bezig zijn.

1. *Je zult je tijd niet vullen door zo bezig te gaan, dat je weer terecht komt in een bestaan dat uitzichtloos is voor jezelf en voor anderen.*
2. *Je zult geen kniebuiging maken voor iets of iemand, die je wil doen geloven dat het er in deze wereld alleen op aankomt om tijd te maken voor jezelf.*
3. *Laat in je doen en laten aan de mensen zien dat mijn tijd voor jullie een gevulde tijd was, een tijd vol liefde, ontferming, vergeving en heling.*
4. *Neem de tijd om je kinderen het verhaal te vertellen en voor te leven van mijn bevrijding uit alles wat doodt, terneerdrukt, chaos veroorzaakt.*
5. *Ik ben de God die al mijn tijd geef om bezig te zijn met jullie leven. Maak je ook tijd om naar dat verhaal te luisteren en je erdoor te laten inspireren?*
6. *Ga zo met je tijd om, dat je doen en laten erop gericht is dat een ander het weer ziet zitten, verder kan, ademen kan, leven kan.*
7. *Laat de ander merken, door de tijd die je voor hem of haar maakt, dat hij of zij waardevol is; dat met elkaar het leven pas echt leven wordt.*
8. *Neem er eens de tijd voor om je af te vragen hoe je zelf vinden zou als de ander zich meer achtte dan jou en jouw leven wilde bepalen.*
9. *Verdoe je kostbare tijd niet met het negatieve van een ander naar voren te halen. Probeer daarentegen juist het positieve van een ander te laten zien.*
10. *Vul je tijd niet om datgene naar je toe te halen wat je nog mist. Wie zo leeft en zijn dagen doorbrengt, zal altijd diep ongelukkig blijven.*

Wij hoeven geen slaaf te zijn van de tijd. Wat de tijdgeest en de cultuur ons ook wil wijsmaken. Hoe normaal en haast populair het ook is om druk te zijn. Moet je maar eens letten op de reactie wanneer je, in antwoord op de vraag hoe het is, antwoordt: 'Ja, rustig.'

Onze tijd is dus inderdaad kostbaar, maar niet omdat het zonde zou zijn als we er niet alles uithalen. Tijd is het allereerste en belangrijkste middel dat we tot onze beschikking hebben om iets te betekenen voor onszelf, anderen en God. Zelfs al heb je helemaal geen materiële mogelijkheden om iemand te helpen, tijd heeft iedereen. Wij hebben allemaal dezelfde 24 uur om in te vullen. Hoe goed doet het ons niet als een vriend zegt dat hij tijd voor ons maakt als we dat heel hard nodig hebben? Is dat niet het mooiste geschenk wat die vriend ons kan geven?

De tijd beheerst ons niet, maar wij heersen over onze tijd en leggen haar onze keuze op. Dat deze gedachte ons mag bevrijden van tijdsdruk en mag helpen om de goede keuzes te maken.

ds. Berit Bootsma

Blijf niet staan

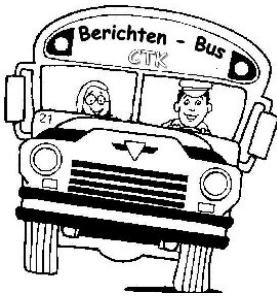
Want wanneer er één deur,
die naar het geluk, gesloten wordt
gaat er een andere deur open.
Steeds blijven we achterom kijken
naar de deur die gesloten is.
Soms staan we zolang te turen
dat we de andere deur
die open staat niet zien.

Zomaar een wijsheid ...

De wereld kan voldoen aan ieders behoefte, maar is niet opgewassen tegen hebzucht.

Ghandi

BerichtenBus

Weet u hoe leuk het is dat wij als kerk contact hebben met de christelijke basisscholen in de wijk, de *Den Hertogschool* en de *Van Hoogstratenschool*? In de week voor Kerst hebben Ruud Stiemer en ik allebei met een school samen het Kerstfeest mogen vieren. Dat zijn heel vrolijke diensten, met een kerk vol enthousiaste kinderen (zie die maar eens stil te krijgen.....).

Het leuke is dat die kinderen vaak hun ouders meenemen.

Zo komen er in die vieringen mensen in de kerk, die er normaal gesproken niet komen. Wij maken het voor de scholen mogelijk om de viering in een echte kerk te houden. Aan de andere kant krijg ik als predikant de mogelijkheid om op een ontspannen manier te laten zien wat het betekent om kerk te zijn. Ik geniet er van als we zo onze deuren open kunnen zetten!

FREEZE!

Op 17 februari is de volgende borrel in het kader van *Dining & Wining*. Het thema van deze keer is FREEZE. De winter is bijna voorbij, zonder dat het echt winter is geweest. Maar misschien komt hij toch nog... Naast het borrelen gaan we weer iets actiefs doen, waarbij de onderlinge ontmoeting voorop staat. Dit heeft natuurlijk weer met het thema te maken, maar laat je verrassen.

Het is goed mogelijk om vrienden, collega's of burens mee te nemen naar deze avond. De borrel is een leuke manier om jonge professionals op een informele manier kennis te laten maken met onze gemeente. Neem dus allemaal iemand mee.

De borrel wordt gehouden bij Henriëtte Boerma thuis. We beginnen om 20.30 u. Opgave en meer informatie bij mij, beritbootsma@ctkerk.nl .

PROJECT JP

Zoals u hierboven ziet zijn we gestaag bezig met het project. De eerste borrelavond was een succes. We hopen dat die van deze maand net zoveel stof tot npraten geeft. De training *Werk & Balans* krijgt ook steeds meer vorm. Sprekers zijn gevraagd en fondsen zijn geworven. We hebben al enkele toezeggingen gekregen,

waaronder van DISK. Dit is een landelijke stichting die allerlei initiatieven op het gebied van arbeidspastoraat ondersteunen. We zijn hen dankbaar voor hun toezegging en het vertrouwen dat ze daarmee in ons initiatief uiten. De erkenning heeft ons nog meer gestimuleerd er iets moois van te maken.

De data voor de cursus zijn 11, 18 en 25 april en 9 mei. Mocht je interesse hebben of iemand kennen die geïnteresseerd zou kunnen zijn: verspreid alvast het gerucht. Meer informatie is bij ondergetekende te verkrijgen.

JUBILEUM: 50 JAAR CTK

Het jubileum begint er aan te komen. Nog maar een ruime maand (als u dit leest) en dan is het zo ver! Op allerlei manieren wordt er hard aan gewerkt om het tot een groot feest te maken. Er komt een speciale kunsttentoonstelling met onze eigen kunst, de burgemeester is uitgenodigd en er komt een gezellige feestavond. De voorbereidingen voor de feestelijke kerkdienst op 25 maart zijn ook in volle gang. Het is fijn om alle activiteiten van die week te laten uitlopen op een kerkdienst. Het is per slot van rekening Christus' kerk waar wij aan bouwen. Hoe goed is het dan om Hem te danken voor alle zegeningen van de afgelopen vijftig jaar

en tegelijk om een zegen te bidden voor de toekomst.

ANNULERING ONTMOETINGSAVONDEN

In het vorige nummer van *Samenspel* stond bij het verslag van de kerkenraadsvergadering dat er op 7 en 9 februari ontmoetingsavonden zouden zijn. In verband met de vele activiteiten die dit voorjaar gaan plaatsvinden, hebben we besloten deze avonden te annuleren. Ontmoeten zullen we elkaar hopelijk toch wel rond het jubileum.

LEZING DOOR ANDRÉ ROUVOET

Op dinsdag 6 maart komt Andre Rouvoet in Kruispunt (Diamanthorst 187) om 20 uur een lezing houden met als onderwerp: *De kerk op straat: is de kerk een privé zaak? De kerk (geloof) als publiek domein.* Vanuit zijn ervaring als politicus en christen zal hij een inleiding houden over de vraag of de kerk een functie heeft in het publieke domein.

Mr. J.J.A.M. van Gennip, zal een eerste reactie geven op de lezing door dhr. Rouvoet. Dhr van Gennip is de voormalig directeur van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en voormalig lid van de Eerste Kamer. Hierna zal er de mogelijkheid zijn voor de bezoekers om met dhr. Rouvoet en met elkaar in discussie te gaan.

Deze lezing wordt georganiseerd door het *Oecumenisch Beraad Haagse Hout*.

Weer genoeg om in uw agenda te zetten. Wie weet tot ziens bij een van deze activiteiten.

Met hartelijke groet,
ds. Berit Bootsma

Team-Geest

JUBILEUM

Het nieuwe jaar is een bijzonder jaar: vijftig jaar *Christus Triumfatorkerk*. Het is het vieren waard! Over een aantal weken is het zo ver. De jubileumcommissie is druk bezig met de voorbereiding van het programma. Dit vijftigjarig bestaan is een prachtige kans om open huis te houden voor de buurt. Door het *Open Kerk* project hebben we in de loop van de jaren al heel wat mensen mogen

ontvangen. Het jubileum is een uitgelezen kans om de deuren van de kerk (letterlijk en figuurlijk) open te zetten naar de wereld om ons heen. Zo mogen we aan onze buurtgenoten laten zien wat ons bindt en wat (of beter gezegd *Wij*) ons gaande houdt! Vol verwachting klopt ons hart.

ALPHACURSUS

α

Op vrijdag 13 januari is de nieuwe *Alphacursus* begonnen. Deze cursus is speciaal bedoeld voor mensen van buiten de kerk, die het christelijk geloof willen verkennen. Ook mensen van binnen de kerk, die het leuk vinden om mee te doen, zijn van harte welkom! Er zijn nu zes deelnemers maar er is ruimte voor meer mensen. Hebt u / jij zin om mee te doen? U / jij bent van harte welkom! De komende data waarop we bij elkaar komen, zijn: 3, 10, 17, 24 februari. De avond begint om 18 uur met een maaltijd. Om 19.30 uur wordt het thema ingeleid, waarna we in groepjes uiteengaan om met elkaar in gesprek te gaan. Rond 21.15 uur wordt de bijeenkomst afgesloten. Voor meer informatie en opgave kunt u contact opnemen met ds. Ruud Stiemer, 070-382.52.65 of ruudstiemer@ctkerk.nl .

ZONDAG MISSIONAIR-DIACONAAL PROJECT

Zoals u in de vorige editie van *Samenspel* hebt kunnen lezen, staat in de dienst van zondag 5 februari het *Missionair-Diaconaal Project* centraal. Met deze dienst willen we ons er bij bepalen dat dit project niet alleen iets is van de dominee's, de commissie en van de kerkenraad, maar van heel de gemeente! Het missionaire en diaconale werk van de gemeente mag door ons allen gedragen worden! De dienst zal worden voorbereid door de leden van de *Commissie Missionair-Diaconaal Project*.

ZINGEN VOOR JE LEVEN

In de dienst van zondag 19 februari zal het *Zing voor je leven-koor* zingen. Dit koor bestaat uit mensen die in hun leven met de ziekte kanker zijn geconfronteerd, hetzij doordat ze zelf ziek zijn (geweest), hetzij doordat een partner of een ander familielid ziek is. Deze mensen willen niet bij de pakken neerzitten maar zingen hun verdriet, hun hoop en hun kracht uit. Het koor staat onder leiding van dirigent Oz Shasha, die woonachtig is in het Bezuidenhout. Het *Zing voor je leven-koor* is een landelijk project. In verschillende delen van het land zijn koren gevormd.

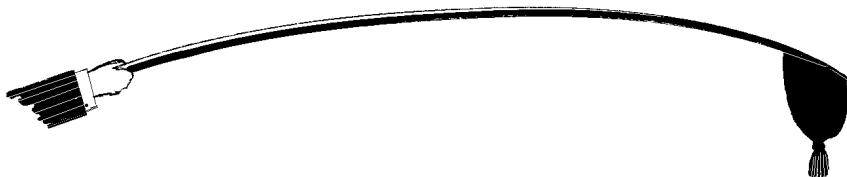
EINDSPRINT

Zoals u weet ben ik in de afgelopen jaren één dag in de week bezig geweest met mijn promotiestudie. Het einde van deze studie komt in zicht. Eind januari hoop ik mijn proefschrift klaar te hebben. Mijn promotor, professor Henk Vroom, overhandigt het vervolgens aan de *Leescommissie*. Deze commissie, bestaande uit vijf hoogleraren, zal het bestuderen. Eind februari hoor ik dan of ik groenlicht krijg of (nog) niet. Indien ik groen licht krijg mag ik eind mei promoveren. Dit betekent dat ik dan voor een commissie van hoogleraren mijn boek mag verdedigen. Mijn 'opponenten' zullen me dan kritisch bevr

gen. De openbare promotieplechtigheid zal plaatsvinden in de aula van *Vrije Universiteit* te Amsterdam. De titel van het proefschrift is: *Johannes Verkuyt: een leven lang zending en dialoog. De ontwikkeling van zijn visie op andere godsdiensten en levensbeschouwingen*. In de komende

maanden houd ik u van de vorderingen op de hoogte.

Met een hartelijke groet,
ds. Ruud Stiemer

COLLECTE-OPBRENGSTEN

december 2011 – totaal € 2.045,44

Kerk	€ 342,41	Missionair werk	€ 105,78
Diaconie	€ 377,00	Kerk in Actie	€ 233,69
Wijkkas	€ 261,08	Pastoraat Kerk	€ 110,65
		Kerstnachtdienst	€ 614,83

Zomaar een wijsheid ...

Een cynicus is iemand die van alles de prijs weet, maar van niets de waarde kent.

Oscar Wilde

Jezus houdt van mij

Misschien kent u haar: Simone Kramer, schrijfster. Haar meest recente serie boeken, acht titels tot nu toe, vertelt verhalen uit de Griekse mythologie. Het laatste boek gaat over de Middeleeuwen. Geschiedenis in jeugdboekformaat. Ik heb ze inmiddels allemaal thuis voorgelezen..... aan Wouter wel te verstaan. In het laatste boek vond ik een kleine folder over de boeken en de schrijfster. Een korte biografie waarin Simone de volgende uitspraak doet: *"Ik vind dat alles wat je leest, iets in je achter laat wat je de rest van je leven meeneemt"*. Een mooie uitspraak, toch? Een gedachte of vraag die je jezelf kunt stellen na elk goed boek wat je gelezen hebt.

Deze zin las ik tijdens onze laatste vakantie in Duitsland, afgelopen januari. Ik was toen aan het lezen in een Duitstalig boek dat ik gekocht had tijdens onze voorlaatste trip naar onze oosterburen. Met het lezen van Duitse en Engelse boeken probeer ik mijn talenkennis op peil te houden.

De Duitse boeken die ik las, komen van schrijver David Safier. Heel mooie en inspirerende boeken/romans waarvan er tot nu toe maar één in het Nederlands is vertaald. Ik hoop de andere twee binnenkort ook. Het laatste boek dat ik las, heeft de opvallende titel: *Jesus liebt Mich*. Alleen de titel al is genoeg om ervoor te zorgen dat het er vroeger bij ons thuis niet ingekomen was, want dat werd als spottend ervaren. De tekening op de voorkant: een striptekening van een man met baard en sandalen aan die een hart op een muur geveerd heeft, was ook geen hulp geweest.

Toen ik het boek zag liggen, aarzelde ik. Wat moest ik hiervan denken? Maar het was een bestseller en dat trok me over de streep om het toch op te pakken en de achterkant te lezen. Gelukkig maar! Of u het boek zelf zou willen lezen, laat ik geheel aan u. Maar ik werd aangespoord om het te lezen. En het raakte mij. Veel. Ik ga het plot hier niet verklappen hoor (alhoewel ik dat het liefste zou willen doen omdat ik het zo de moeite waard vind).

Wat het wel deed: ik ging nadenken, relativiseren. Mijn eigen handelen bekijken. Hoe doe ik dat zelf? De hoofdpersoon krijgt een moeilijke opdracht en moet hiervoor goede bijbelkennis hebben. Dit zorgt ervoor dat de Tien geboden en de Bergrede aandacht krijgen. De handelingen van de hoofdpersoon werden bekeken aan de hand van de geboden en de Bergrede. Een manier van handelen en leven die wellicht de wereld er een stukje gezelliger op kan maken.

Toen ik mijn boek al uithad, las ik de uitspraak van Simone Kramer. *...de rest van je leven meeneemt"* Als ik dit schrijf, is het een kleine week later, maar het zit er nog, diep. De boodschap, het plot. Spottend heb ik het zeker niet ervaren, wel verfrissend. Misschien zelfs als een moderne, zij het wat lange, preek met een heel mooie boodschap!

De andere twee titels:

Plotlich Shakespeare en *Mieses Karma*. Voor wie liever in het Nederlands leest, is voornog alleen *Kommer & Karma* beschikbaar.

Carline van der Harg

Bijna vijftig jaar ...

Bij het verschijnen van deze *Samenspel* duurt het nog maar acht weken tot het 50-jarig jubileum van de *Christus Triumfatorkerk*! Afgelopen maanden heeft u er al over kunnen lezen in de zondagsbrieven en *Samenspel*. Het wordt dus langzamerhand wel tijd om het activiteitenprogramma rond het jubileum bekend te maken.

- **Woensdag 21 maart** (dé dag!) wordt aan het eind van de middag de nieuwe expositie geopend (we weten nog niet door wie...) en volgt de officiële receptie voor genodigden.
- **Vrijdagmiddag 23 maart** is de ouderenmiddag, die overloopt naar een borrel samen met de 'vaste' gasten van het wekelijkse maaltijdproject. Gezamenlijk kunnen zij genieten van een feestelijk jubileumdiner.
- **Zaterdagavond 24 maart** is het feest voor de gemeenteleden. We beginnen met een bijzondere maaltijd, want iedereen wordt gevraagd eten mee te nemen, dat we dan met z'n allen gaan delen. We weten dus nog niet wat we te eten krijgen! Daarna wordt het feest, met muziek, een quiz, hapjes en drankjes en alles wat verder bij een feest hoort.
- **Zondagmorgen 25 maart** staan we uiteraard ook in de kerkdienst stil bij het jubileum, naar we hopen en verwachten in een volle kerk. Na de dienst is er koffie met een feestelijk gebakje. Aansluitend komt er een reünie van (oud-)gemeenteleden met een heerlijke lunch, waarvoor men zich wel tevoren dient aan te melden. De kans om oude bekenden van vroeger nog eens te ontmoeten, of verhalen van toen te horen over de *Christus Triumfatorkerk*.

We hopen met dit programma 'voor ieder wat wils' bedacht te hebben, zodat iedereen kan meegenieten van dit 50-jarig jubileum.

De afgelopen weken heeft u al kunnen kennismaken met de speciale jubileumwijn, die we na de dienst verkopen. Prima wijn met een mooi voor de gelegenheid ontworpen etiket. Leuk als aandenken, om op te drinken, of aan iemand cadeau te geven. De opbrengst komt ten goede van de jubileumkas.

Nog een andere manier om de jubileumkas te ondersteunen is een geldelijke gift. Stort uw bijdrage op rekening 5144061 t.n.v. *Stichting Christus Triumfatorkerk*, Den Haag (fiscaal aftrekbaar), of direct op de speciale jubileumrekening 669758825 t.n.v. J.W. Muller, Voorburg. In beide gevallen graag onder vermelding van '**Jubileumgift**'.

We hopen op een mooie jubileumweek met z'n allen!

De jubileumcommissie:

Jacqueline Ammeraal	Miriam Busse	Berit Bootsma	Wouter van der Harg
Ineke Müller	Wouter Müller	Bert Jan van Veen	Coby van Veen

Ons eigen kunstproject ...

Na 2 maart a.s. is de nu lopende tentoonstelling, *Tussen Hemel en Aarde* van Mieke Kettler weer weg. Maar wat zullen we daarna gaan zien in onze 50-jarige *Christus Triumfatorkerk*?

Ons eigen kunstproject ... bestaande uit acht mobiles

Als ik dit stukje schrijf, is het drie dagen geleden, 10 januari, dat we met, nog maar een klein groepje enthousiaste gemeenteleden (5), voor de eerste keer bij elkaar kwamen. We hebben toen wat geïnventariseerd; het materiaal dat er binnen is bekeken en ons afgevraagd: 'Wat hebben we nog nodig?'

Nou beste mensen ...: vooral MENSEN EN HANDEN ... en een klein beetje van uw tijd.

Een aantal dinsdagmorgens voor de mensen die overdag willen of kunnen of een aantal dinsdagavonden voor de mensen die 's avonds willen of kunnen.

Het is niet echt ingewikkeld, wel gezellig om met elkaar bezig te zijn.

- De jeugd van heeft toegezegd dat ze één mobile voor hun rekening nemen.
- De kinderen van kindernevendienst gaan er waarschijnlijk ook één maken, maar heeft daarbij wel hulp nodig van wat jongeren en 'oudere jeugdigen'.
- De klussendienst, gaat ook een mobiel maken.
- Zelfs de Kerkenraad (toch drukke mensen) gaat proberen om een mobile te maken.

Dat zijn er al vier. Aan de overige vier gaan we dus werken op die dinsdagen. Daarvan wordt er in ieder geval één met foto's van ons allen (denk aan de foto's op de *Blikvangen*). De anderen drie mobiles daar zijn al ideeën over en daar kunnen we onze fantasie op loslaten.

Greet Hulshof

Iedere dinsdagmorgen om 10 uur (met Greet Hulshof)
Iedere dinsdagavond om 20 uur (met Carline van der Harg)

**DOE IK MEE?! DOE JIJ MEE?!
DOET HIJ MEE?! DOEN WIJ MEE?!
DOEN ZIJ MEE?!
DOET U MEE?!**

VAN ZONDAG TOT ZONDAG

In deze rubriek vindt u nadere informatie over de vieringen in de komende periode. Over de ontbrekende zondagen is geen nadere informatie bekend. Een volledig (beknopt) overzicht van de kerkdiensten vindt u op de volgende bladzijde.

Zondag 5 februari is het de zondag van het *Missionair-diaconaal Project*. In de lezingen, liederen en gebeden staan we stil bij het missionaire en diaconale werk van onze gemeente.

Zondag 12 februari zal er een dienst met doven en slechthorenden worden gehouden waarbij ds. Kievit voorgeaat.

Zondag 19 februari zal het *Zing voor je leven-koor* onder leiding van Oz Shasha haar muzikale medewerking verlenen.

Zondag 26 februari is het de eerste zondag van de veertigdagentijd. Samen met Jezus gaan we op weg naar lijden en nieuw leven. Deze zondag staat de vraag centraal waarom Jezus zonden mag vergeven, n.a.v. Marcus 2 : 1 - 12. Welke perspectieven opent Hij daarmee voor die verlamde man, maar ook voor ons? De voorganger in de dienst is ds. Berit Bootsma

Vlinders

*Probeer ze niet te vangen
de vlinders, laat ze gaan
niet weten – en het antwoord niet verlangen
bevangen – in het wonder staan
de longen vol van lucht
zo met z'n allen samen
en in het hart diezelfde zucht:
ontferm U onzer. Amen*

Toon Hermans

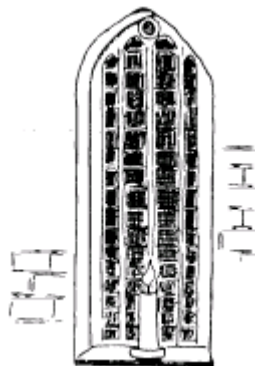
KERKDIENSTEN

Een beknopt overzicht. Voor nadere informatie zie de rubriek *Van zondag tot zondag*.

Elke zondag crèche en kindernevendienst

februari:	voorganger	orgel
5	10.00 ds. Ruud Stiemer	Johan de Graaf
12 *	10.00 ds. Kievit	Johan de Graaf
19	10.00 ds. Ruud Stiemer	Arie Kraaijeveld
26	10.00 ds. Berit Bootsma	Johan de Graaf

* de *Werkgroep Wereldwinkel* is met een stand aanwezig in de hal van de kerk.

Radiogemeente in de Christus Triumfatorkerk

februari:	voorganger	orgel
19	19.00 ds. C.J. Visser	Jan van Westenbrugge
m.m.v.	De christelijk gemengde koren: <i>Cantilene</i> uit Wateringen en <i>Immanuël</i> uit Poeldijk	

Orgelconcert in de Noorderkerk

Op zaterdag 25 februari 2012, aanvang 20 uur, wordt er een orgelconcert gegeven in de *Noorderkerk*, Schuytstraat 9, in Den Haag. Het betreft een CD-presentatieconcert op het ruim 100-jarige *Properorgel* door de drie aan de *Noorderkerk* verbonden amateur-organisten: Jan Korenhof, Arie Kraaijeveld en Jaap Mol.

De baten van de CD-verkoop zijn bestemd voor de restauratie van het prachtige *Properorgel*.

AGENDA

(Voor zover niet anders is aangegeven vindt één en ander plaats in de Christus Triumfatorkerk)

Elke donderdag en vrijdag van 12-14 u is de kerk geopend voor iedereen die even wil binnenstappen om een kaarsje te branden, voor meditatie of gebed of om een expositie of een lunchconcert te bezoeken.

Elke donderdag van 13.30 – 16.00 u: Handwerkclub

Elke woensdag van 12.30 u: Gebed van Verzoening in de O.L.V. van Goede Raadkerk

Elke vrijdag van 13 tot 14 u spreekuur ds. R.E. Stiemer in de kerk.

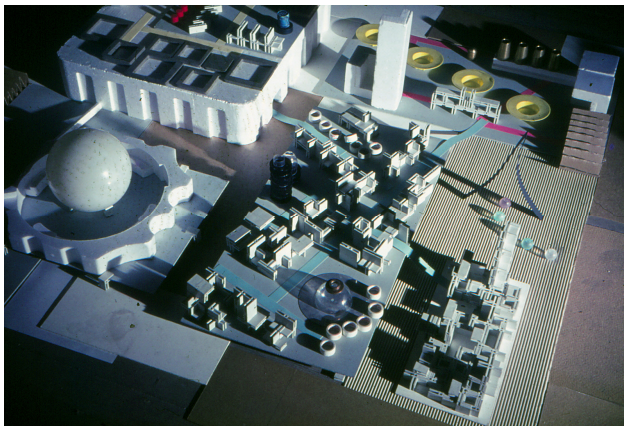
Elke vrijdag om 18 u: *Maaltijdproject.*

februari:

2	14.00	Vergadering <i>Team Meeleven</i>
	20.00	Vorbereiding training <i>Werk & Balans</i> bij ds. Bootsma (Mariastraat 73)
3	20.00	Filmavond - <i>Another year</i> van regisseur Mike Leigh (Tabé Zijlstrazaal)
3	18.00	<i>Alfacursus</i> voorafgegaan door maaltijd – o.l.v. ds. Ruud Stiemer
7	10.00	Mobiles maken
7	19.30	Bijbelgesprekkring – o.l.v. Aad Tulling
7	20.00	Gespreksgroep <i>Geloven</i> – o.l.v. ds. Berit Bootsma
7	20.00	Mobiles maken
8	10.00	Woensdagmorgenbijbelgesprekkring o.l.v. Aad Tulling
8		Uiterste inleverdatum kopij <i>Samenspel</i>
9	12.30	Lunchauze concert
10	18.00	<i>Alfacursus</i> voorafgegaan door maaltijd – o.l.v. ds. Ruud Stiemer
14	10.00	Mobiles maken
14	20.00	Mobiles maken
16	19.30	<i>Jubileumcommissie</i>
17	18.00	<i>Alfacursus</i> voorafgegaan door maaltijd – o.l.v. ds. Ruud Stiemer
17	20.30	<i>Dining & Wining</i> bij Henriëtte Boerma (Theresiastraat 328)
21	10.00	Mobiles maken
21	19.30	Bijbel / Gebedskring o.l.v. ds. Ruud Stiemer
21	19.30	<i>Commissie Eredienst</i>
21	20.00	Mobiles maken
22	10.00	Woensdagmorgenbijbelgesprekkring o.l.v. Aad Tulling
23	12.30	Lunchauze concert
24	18.00	<i>Alfacursus</i> voorafgegaan door maaltijd – o.l.v. ds. Ruud Stiemer
25	13.00	PKN studiemiddag in de <i>Lukaskerk</i> (Om en Bij 2)
motto: <i>Bang in de buurt – Werk voor de kerk</i>
28	10.00	Mobiles maken
28	20.00	Mobiles maken
28	18.00	Vastenmaaltijd in de <i>Paschaliskerk</i> (Wassenaarseweg)

Stadse fratsen

Helaas ben ik geboren zonder wiskundeknobbel, en toch vind ik die tak van wetenschap interessant. Ik ben niet in de wieg gelegd als architect, en toch boeit architectuur me enorm. Niet verder vertellen, maar eind jaren '60 bouwde ik in de lunchpauzes op de zolder boven de zaak waar ik toen werkte aan een stad op schaal. Bescheiden als ik ben, heb ik die stad *Salapolis* genoemd. De foto laat de maquette zien van een deel van die stad. Het was

een prachtig geheel met viaducten, waterpartijen, kunstwerken, koepels, pleinen, woonerven, industriecomplexen, schouwburgen, experimentele woningen, kantoor-torens, bibliotheek, buurthuis etc. Een bruisende stad, ruim opgezet, één en al bedrijvigheid.

Zoals te verwachten was, heb ik wel een paar beginnersfoutjes gemaakt. Zo heb ik 'het groen' kennelijk over het hoofd gezien; parken, plantsoenen, stadstuintjes kan ik

achteraf niet ontdekken, terwijl 'de groene ruimte' toch essentieel is voor een leefbare stad. Aan kerken heb ik vreemd genoeg ook niet gedacht (moskeeën waren nog niet in beeld, laat staan andere gebedshuizen). Een echte blunder is de kernenergiecentrale ge-woon midden in de stad, links op de foto. Maar ja, de kernrampen van Harrisburg in de VS (1979), Tsjernobil in Oekraïne (1986) en Fukushima in Japan (2011) lagen toen nog ver het verschiët. Wist ik veel! Het is met mijn architectuur dan ook niets geworden later ...

Als stedenbouwer had ik wel veel illustere en beruchte voorgangers en navolgers. Wist u dat ik in de voetsporen trad van Kaïn? Nee, ik beging geen broedermoord, maar Kaïn heeft wel als eerste een stad gebouwd: *Henoeh*, genoemd naar zijn zoon. Daarna was er ene Kus, vader van Nimrod, die de eerste machthebber op aarde was. Hij bouwde Ninevé en andere steden. De kern van zijn rijk werd gevormd door steden als Babel / Babylonië. Die stad staat in de bijbel model voor alles wat tegen Gods bedoelingen indruist. Machthebbers zijn van alle tijden dol op het bouwen van grote complexen, paleizen en steden. In een vroeg stadium was daar de toren van Babel – we kennen het verhaal – en eeuwen later voerde Koning Nebukadnessar het volk Israël naar Babel. De dictator Saddam Hoessein was een groot bewonderaar van Nebukadnessar en was jaren bezig met een geldverslindend project om het oude Babylon weer in alle glorie te herbouwen We weten hoe het hem vergaan is.

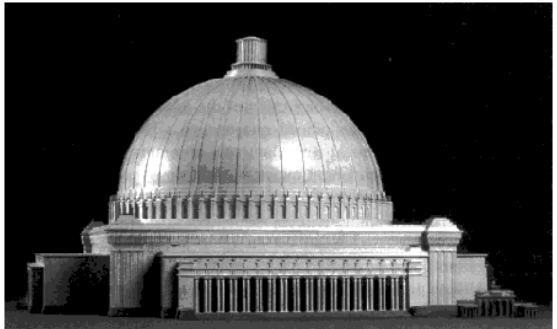
De eerste vijf jaren van Nero's keizerschap waren een gouden tijd voor Rome en het Rijk. Maar na een ongelukkig verlopen veldtocht in het oosten ging het bergafwaarts. Een grote brand in 64 verwoestte een groot deel van Rome. Nero wentelde de verdenking van zichzelf af door de christenen de schuld te geven. Op de puinhopen van de binnenstad liet hij een fabelachtig paleis, *Domus Aurea* (Gouden Huis) bouwen met o.a.

een standbeeld van zichzelf van ± 40 meter hoog, later *Colossus* genoemd. De geschiedenis vermeldt de naam van Nero niet met hoogachting

Tijdens de heerschappij van Napoleon III werd Parijs grondig verbouwd door architect Haussmann. Parijs was voordien een stinkende stad van smalle straatjes met slechts enkele 'boulevards' (afgeleid van het Nederlandse 'bolwerk') op de plaats van de overbodige 14^e-eeuwse muren en grachten. Nu werden er ook andere straten tot 'boulevard' verbreed, waarbij ook bochten werden afgesneden en vele duizenden huizen werden gesloopt. Het huidige stadsbeeld van de Parijse binnenstad dateert grotendeels uit deze periode. De Eiffeltoren diende oorspronkelijk als blikvanger van de wereldtentoonstelling van 1889. Tegenwoordig proberen sommige Franse staatshoofden een architectonisch visitekaartje achter te laten, zoals het *Centre Pompidou* (alias *Pompidoleum*) van president George Pompidou en 'Opéra de la Bastille' van president Francois Mitterand. Maar laten we eerlijk zijn: 'ledere president z'n gebouw' is minder erg dan 'ledere president zijn oorlog'!

In Brussel staat een enorm Paleis van Justitie, groter dan de Sint Pieter in Rome. Het staat op de Galgenberg, waar vroeger veroordeelde misdadigers werden opgehangen. Een groot deel van een volkswijk, de Marollen, werd ervoor afgebroken, wat vele sociale drama's met zich meebracht. Toen de Marolliens zagen welk bombastisch gebouw op de heuvel verrees, maakten ze architect Poelaert uit voor '*scheve architect*'; een scheldwoord dat in het Brussels nog steeds voortleeft.

Als de nazi's als overwinnaar de oorlog zouden hebben beëindigd, moest *Germania*, het vernieuwde Berlijn de 'wereldhoofdstad' worden. Hoewel hijzelf veel verstand van architectuur meende te hebben en al heel wat koepels en triomfbogen had ontworpen, benoemde Hitler tot zijn 'hofarchitect' Albert Speer. Deze kreeg de opdracht binnen één jaar een nieuwe rijkskanselarij te bouwen; kosten speelden geen rol (het werd 90 miljoen Reichsmark) Het 421 meter lange gebouw werd begin 1939 feestelijk ingewijd in het bijzijn van het hele Corps Diplomatique. Hitler was vooral onder de indruk van de 150 meter lange marmeren galerij (twee keer zo lang als de *Spiegelzaal* van het kasteel van Versailles). Wel ontworpen, mede door Hitler zelf, maar nooit gebouwd, is de enorme koepel van de 'Volkshalle', waar 180.000 (!) mensen in moesten kunnen. De megalomane afmeting van dit monstrum blijkt wel uit de Brandenburger Tor, rechtsonder. Van architect Hitler is na de oorlog niets meer vernomen; van oorlogsmisdadiger Hilter zo veel te meer.....

De Roemeense dictator Ceaușescu sloopte een hele wijk van Boekarest om er zijn gigapaleis neer te zetten en zo zijn er nog wel meer gebouwen en steden aan te wijzen die ontsproten zijn aan het brein van machthebbers, tirannen en dictators.

Gelukkig kent de stad ook andere, spirituele aspecten. De apostel Paulus - hij voorzag in zijn levensonderhoud als tentenmaker - schreef ook over bouwkunst: *U bent een bouw-werk van God. Overeenkomstig de taak die God mij uit genade heeft opgelegd, heb ik als een kundig bouwmeester het fundament gelegd, en anderen bouwen daarop voort. Laat ieder erop letten hoe hij bouwt, want niemand kan een ander fundament leggen dan er al ligt – Jezus Christus zelf. Of er op dat fundament nu verder wordt gebouwd met goud,*

zilver en edelstenen of met hout, hooi en stro (.....). Op de dag van het oordeel zal het vuur laten zien wat ieders werk waard is.

Johannes op Patmos zag de heilige stad Jeruzalem uit de hemel neerdalen: *De stad schitterde door Gods luister, met een schittering als van een kristalheldere jaspis..... de stad zelf was van zuiver goud, helder als glas. De twaalf stadspoorten waren twaalf parels, elke poort een parel op zich. De straten van de stad waren van zuiver goud en schitterden als glas. Maar een tempel zag ik niet in de stad, want God, de Heer, de Almachtige, is haar tempel, met het lam. De stad heeft het licht van de zon en de maan niet nodig: over haar schijnt Gods luister, en het lam is haar licht.*

Adriaan Sala

Want wij horen er allemaal bij!

Voor wie de Spaarwaterstraat niet kent: halverwege maakt de straat een bocht van 90 graden. En precies in de knik staat een tehuis. Van de *Stichting Steinmetz / De Compaan* (tot enige jaren geleden: *Stichting de Compaan*). Een gezinsvervangend tehuis voor volwassen geestelijk gehandicapten. Op 4 oktober is het tehuis gesloten. De laatste bewoners zijn naar een nieuwe woongelegenheid in Rijswijk gegaan. Vele jaren werd daar vanuit de *Christus Triumfatorkerk* een "catechisatie" verzorgd. Ds Jan van Opstal heeft het een aantal jaren gedaan, en daarna ds. Jan van Vliet. Omdat Jan van Vliet activiteiten moest afstoten vanwege zijn ziekte vroeg de wijkkerkenraad mij in 2001 om de catechisatie over te nemen.

Op 8 januari 2002 kwam ik er voor het eerst. Dat was wel wennen. Maar al gauw bleek: als je deze mensen accepteert zoals ze zijn, dan accepteren ze jou ook. Ik kreeg al gauw een band met de mensen. Mensen van uiteenlopende leeftijd: van dertigers tot rond de tachtig. Volwassenen dus, want - daar ben ik wel achter gekomen - geestelijk gehandicapt zijn, betekent niet dat je een kind bent. Aan de ene kant: je hebt een hoop levenservaring, vooral in het met elkaar omgaan, die een kind nog niet heeft. En aan de andere kant: het vermogen om snel iets nieuws op te pakken dat een niet geestelijk gehandicapt kind heeft, heb je minder. Maar voor iedereen is dat weer anders. De mensen waren van heel verschillend niveau. Sommigen konden heel aardig lezen, van anderen vroeg ik me af wat ze van al mijn "mooie" woorden begrepen. En om het nog wat ingewikkelder te maken: ook een geestelijk gehandicapte kan gaan dementeren. Een tijd lang deed er een lieve man van tegen de zestig mee die duidelijk zwaar geestelijk gehandicapt was. Pas na verloop van tijd hoorde ik dat hij dement was. Bij zijn begrafenis hoorde ik dat hij goed had kunnen lezen.

Ik heb er nooit erg op gelet van welke kerk ze waren, wie wilde komen was welkom, wie kwam, wilde ook komen. Bij degenen bijvoorbeeld die naar de kerstavond of het paasontbijt bij ons in de kerk kwamen, was steevast ook Marga die r.k. was en altijd een kruisje sloeg bij het bidden, en Mathilde, die hindoe was. De 'catechisaties' (je kunt ook zeggen 'vieringen') hadden altijd een vaste opzet:

- kaars aansteken, met bijbehorend liedje
- bijbelverhaal, meestal aan de hand van de Kijkbijbel
- zingen, meestal uit *Alles wordt nieuw* van Hanna Lam en Wim ter Burg
- bidden, na de vraag voor wie we moesten bidden
- kaars uitblazen, met bijbehorend liedje

En natuurlijk was er altijd ruimte om te praten over wat hen hoog zat, voor, tijdens of na de viering.

Ja, dat kaarsliedje.

*Wij steken nu de huiskaars aan,
want Jezus, Hij is opgestaan!
Hij geeft ons licht, en maakt ons blij,
want wij horen er ALLEMAAL bij!*

De tekst had ik van Jan van Vliet. Hij sprak die woorden altijd uit. Ik heb ze het laten zingen. En altijd bij de laatste regel sloegen we de armen om elkaars schouders. En in de loop van de jaren ben ik steeds meer gaan begrijpen dat die paar simpele woorden 'we horen er allemaal bij' de laatste kern van het evangelie vormt dat overblijft als je begripsvermogen tekort schiet.

NOG WAT HERINNERINGEN

Ik herinner me dat eens midden onder het bijbelverhaal iemand begon over een ontvangen cadeautje. En dan geef je daarvoor even de ruimte.

Ik herinner me Piet. Hij overleed halverwege 2002. Piet was zo'n totaal onschuldig mens dat ik het gevoel kreeg dat hij van voor de zondeval was. Met Pasen was hij in de kerk. Jan van Vliet, die moest dopen, was vergeten een kind te vragen om het doopwater binnen te brengen. Hij vroeg Piet. En later vertelde Piet aan ieder die het wilde horen dat hij een kindje gedoopt had.

Ik herinner me Truus. Truus hoorde mij over de hemel praten. Truus wilde helemaal niet naar de hemel, dat had niets bekends, niets vertrouwenwekkends voor haar. Truus wilde gewoon blijven waar ze was, in de Spaarwaterstraat. Maar tot mijn verrassing was ze het afgelopen jaar heel positief toen ze hoorde dat ze naar een ander tehuis zou gaan.

Ik herinner me Robin. Een dertiger, relatief intelligent. De enige uit de groep die ik ooit heb horen twijfelen over al die bijbelverhalen.

Ik herinner me Henk. Een stille, teruggetrokken man. Volgens mij een duidelijke autist. Nam niet deel aan de groep. Maar ik groette hem altijd. En tot mijn grote verrassing gaf hij me een keer een tekening die hij voor me gemaakt had.

Ik herinner me Marga. Syndroom van Down; praatte moeilijk, lelijk mormeltje, zolang je er met gewone ogen naar kijkt. Maar zo innemend, zo makkelijk contact leggend, ik zou zeggen emotioneel rijk begaafd.

EN NU IS HET TEHUIS GESLOTEN

De nieuwe woongegelegenheid heeft een totaal ander karakter: niet gezinsvervangend maar begeleid wonen. In een normaal complex van flatgebouwen zit ergens een begeleidingscentrum met een paar ruimten voor gemeenschappelijk gebruik, en de 'cliënten' wonen her en der in het complex, ieder in een eigen flatje, tussen de andere mensen in. Een groot deel van de vaak oudere mensen in de Spaarwaterstraat had dat helemaal niet aangekund. De consequentie was dat het laatste jaar het aantal deelnemers geleidelijk aan terugliep van ongeveer 11 naar 2: voor de één na de ander werd een plekje ergens anders gevonden. De laatste twee heb ik voor kerstmis nog eens in Rijswijk bezocht. Twee dames. Kitty en Mathilde. Rooms-katholiek. en hindoe. Niet van onze kerk. Maar ook zij hoorden en horen er bij, allebei op hun eigen manier.

Kees Benschop

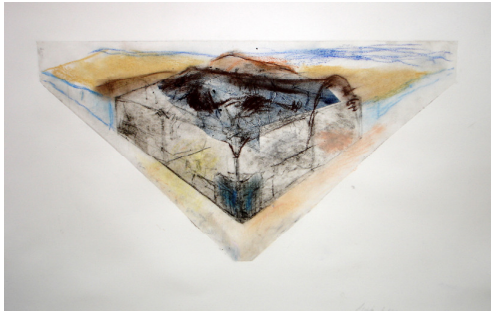

Tussen hemel en aarde

Expositie van Mieke Kettler
tot 2 maart 2012

Ooit was ik in Brugge en zag onder de schaduw van de kathedraal een galerie waar in de etalage een kunstwerk stond dat helemaal paste in de sfeer van deze omgeving. "Dáár zou ik mijn werk willen exposeren", dacht ik toen, "de volgende keer dat ik hier ben, loop ik naar binnen".

Toen ik een half jaar later naar Brugge ging, was de zaak gesloten. Mijn wens om mijn werk eens in een kerk te exposeren bleef. Ik vind dat een deel van mijn werk een sacrale uitstraling heeft. Mogelijk komt dat door het gebruik van de driehoeksvorm (dit zijn vaak uitgesneden zinkplaten) gecombineerd met de zachte vorm van doeken waardoor de afbeelding plastisch wordt en driedimensionaal lijkt. Behalve het etsen van de lijn in combinatie met aquatint voeg ik wel eens een tekening toe aan de afbeelding. Het over elkaar drukken van verschillende materialen zorgt voor een 'gelaagdheid' in kleur en versterkt daardoor de expressie

Mijn laatste bron van inspiratie is de waddenkust bij Friesland. Ik bezie het landschap als het ware van bovenaf en interpreteer vrij de vormen die ik mij daarbij voorstel. De techniek die ik hiervoor hanteer, is ets (droge naald) en transparante drukinkt.

Ik ben geboren in Gouda en volgde na de *Vakschool Voor Goud en Zilversmeden* in Schoonhoven de *Rietveldacademie* in Amsterdam. Sinds ruim dertig jaar woon ik in Den Haag en werk er als beeldend kunstenaar. Ik exposeer in het binnen- en buitenland. Mijn werk bevindt zich in de collecties van de ministeries van Binnen- en Buitenlandse zaken, van particulieren en de esthetische dienst van de KPN.

Mieke Kettler

Website: www.miekekettler.nl

REIDANS ...

Een rubriek waarin de lezers van Samenspel de gelegenheid krijgen hun verhaal te laten rondzingen in de gemeente. Een beetje te vergelijken met de wave: de één steekt de ander aan, tot we de hele gemeente rond zijn. Deze keer: Gieneke Talsma

Wat leuk om deze reidans te mogen schrijven aan het begin van het nieuwe jaar. Mijn naam is Gieneke Talsma; met heel veel plezier kom ik al heel wat jaren in de CTK. Ik kwam er voor het eerst in 1999 toen ik net na mijn studie rechten in Leiden een kamer bewoonde boven 'de toko' aan de Laan van NOI. Een kamer met een gratis Indisch-eten-geur erbij ☺. Ik deed toen een vervolgopleiding internationale betrekkingen aan *Instituut Clingendael*. Daarna ben ik voor een tijdje naar Brussel verhuisd voor stages en vervolgens woonde ik aan de andere kant van de stad. Maar toen ik samen met mijn man Gérard in 2003 aan de Juliana van Stolberglaan kwam wonen was het meteen duidelijk dat de CTK onze kerk zou worden. De authentieke boodschap en de warme sfeer spraken en spreken ons nog steeds aan. Inmiddels ben ik er regelmatig te zien met een hele rits kindertjes aan de hand op weg naar de kindernevendienst. Dat is zo leuk om te doen! Heerlijk onbevangen zijn ze die kleintjes. Elke keer weer word ik geraakt door hun pure emoties bij een verhaal of tijdens het praten of knutselen. Ze hebben een groot inlevingsvermogen en kunnen bijbelse taferelen heel eenvoudig verplaatsen naar hun eigen leven valt me op. Zo vertelde ik een keer het verhaal van de bruiloft te Kana en probeerde uit te leggen dat de vaten met water die buiten stonden – water dat Jezus later zou veranderen in wijn - speciaal bestemd waren voor de vieze zanderige voeten van de bruiloftsgasten zodat ze zich even konden verfrissen want in Israel is het erg warm. O ja, zei één van de kinderen midden in het verhaal, op de camping is dat precies hetzelfde daar spoel ik ook altijd mijn voeten bij het kraantje af als we naar het strand zijn geweest. De anderen knikten begripvol en we gingen weer verder met het verhaal. Leuk hé.

Jullie kennen vast en zeker ook mijn man Gérard Kaai en onze kinderen Konraad en Ruthy. Konraad is 5 jaar en Ruthy is 3. Onbeschrijfelijk mooi vind ik het om moeder van deze twee te zijn. Voor ze te mogen zorgen en te genieten van hun vrolijkheid en liefde. Natuurlijk is er ook de alomtegenwoordige troep die ze maken, hebben ze veeleisende karaktertjes en moeten er ruzies beslecht worden omdat de één net iets meer chips in het schaalpje heeft dan de ander. Maar de armpjes die zich 's avonds naar je uitstrekken om je te omhelzen voor het slapengaan zijn altijd weer ontroerend mooi. Ruthy is drie dagdelen in de week op het peuterschooltje en Konraad zit in groep 2. Daar ben ik één keer in de twee weken overblijfmoeder. Eerst met de hele klas op het plein spelen en dan naar binnen om een boterham te eten. Heel leuk om de jongens en meisjes uit de klas van Konraad te leren kennen en af en toe op de plek te zijn waar hij zoveel uur doorbrengt: zijn kosmosje met de werkjes aan de muur en al hun eigen regeltjes en rituelen. Ruthy gaat altijd mee naar het overblijven en zij vindt het natuurlijk fantastisch om tussen de 'grote' kinderen aan een tafeltje te mogen zitten. Voor mij zijn deze momenten extra waardevol omdat ik altijd een drukke baan heb gehad. De afgelopen twaalf jaar heb ik op de 'Haagse vierkante kilometer' gewerkt. Eerst als beleidsmedewerker bij de CDA-fractie in de Tweede Kamer, daarna als politiek assis-

tent van de minister van Buitenlandse Zaken en toen als raadadviseur van de vicepremier bij het ministerie van Algemene Zaken. Elke dag bezig zijn met je idealen in de slangenkuil van politiek Den Haag is hard werken. In het 'hart van de macht' is het boeiend maar ook vermoeiend! Je maakt alles van dichtbij mee; je komt overal en ontmoet veel interessante mensen - in binnen- en buitenland - maar de prijs daarvoor is best hoog, Kamerdebatten tot diep in de nacht, intensieve buitenlandse reizen, ook in het weekend vaak op pad voor het werk en in de politiek is er zo'n grote betrokkenheid bij het werk dat het privéleven vaak als vanzelf op de tweede plaats komt. Toch heb ik het altijd met veel plezier gedaan, ik kreeg energie van het werk; van de resultaten die er behaald werden. Tijdens de periode op Buitenlandse Zaken heb ik veel mogen meewerken aan het vormgeven van een vergaand mensenrechtenbeleid, mooi was dat. Want mensenrechten gelden voor iedereen, altijd en overal. Of het nu gaat om de ondersteuning van mensenrechtenactivisten, het opkomen voor vrouwenrechten bij regeringsleiders of om de strijd tegen kinderarbeid, het is altijd de moeite waard ons in te spannen voor een menswaardig bestaan. In die jaren heb ik van dichtbij gezien dat hoe klein de druppel op de gloeiende plaat soms ook is, je wel degelijk - ook als regering van een klein land - verschil kunt maken in levens van mensen.

Afgelopen zomer bedacht ik me dat het mooi is geweest met de hectiek van de Haagse politiek en dat ik toe ben aan iets anders en aan meer structuur voor het gezin. Ik begin 2012 met een nieuwe baan. Als directeur maatschappelijk verantwoord ondernemen bij een investeringsfonds onder de Rabobank wordt het mijn taak erop toe te zien dat er bij de investeringen die er gedaan worden in landbouwgronden in Oost-Europa er op een milieuvriendelijke manier wordt omgegaan met de grond, dat er goed wordt omgegaan met de sociale positie van werknemers, dat er geen kinderarbeid of corruptie op de landerijen is en dat er niet wordt meegewerkt aan de discriminatie van minderheidsgroepen. Kortom dat het ondernemen daar maatschappelijk verantwoord is en dat het niet alleen draait om voedselproductie maar dat er ook kansen gecreëerd worden voor verbetering van het leven van de lokale bevolking. Een mooie nieuwe uitdaging waar ik veel zin in heb.

Iedereen een heel gelukkig 2012 gewenst en tot ziens in de kerk!

Gieneke

Bedankt!

Beste mensen,
Ik wil jullie allemaal heel erg bedanken voor de stroom kaarten, telefoontjes, enz., die ik gekregen heb ter gelegenheid van mijn verhuizing. Overweldigend!
Hartelijk dank.

Dini Smits

Bang in de buurt... werk voor de kerk

BANG IN DE BUURT
werk voor de kerk

- * Dapper in de buurt
ds Julia van Rijn
- * Buurt tussen ideaal en werkelijkheid
dr. Welmoet Boender
- * Buurt-kerk en politiek
dhr. Jan Schinkelshoek

Medewerking van:
Mama verhalen koor
o.l.v. Astrid Serresse

De pijn en de
gein van de stad
samen
nadenken en in
gesprek

Studiemiddag Protestantse Gemeente Den Haag
Lukaskerk - Om en Bij 2
zaterdag 25 februari 2012 - 13.00 - 17.00 uur

Sinds de komst van de eerste arbeidsmigranten in de jaren '60 heeft Nederland te maken met controverses over immigratie en de integratie van nieuwkomers in de samenleving. In de laatste jaren veranderde de kleur van het debat: de multiculturele schaduwkanten werden steeds duidelijker. De verschillen in normen en waarden, het bestaan van buitengesloten gemeenschappen binnen een buurt en stad en de toenemende polarisatie tussen groepen en mensen met verschillende achtergronden werden als probleem benoemd. Op grond van de economische crisis leven bij velen onzekerheid en angst, wat ook het nadenken over de komst van buitenlanders kan beïnvloeden. Bovendien kwam het debat over binnenlanders en buitenlanders in het teken te staan van een controverse over godsdienst, met name de Islam.

Mede daarom ligt hier ook werk voor de kerk. Uiteraard worden ook kerkelijke mensen als straat- en buurtbewoners door deze ontwikkelingen geraakt. Ook onder vrijwil-

ligers die bij kerkelijke en diaconale projecten betrokken zijn en zichzelf vaak als brugbouwers zien, groeien frustratie en verharding. Duidelijk wordt, dat in de buurten steeds meer concrete alledaagse klachten ontstaan die voor velen met de komst van allochtonen te maken hebben. Het begint bij nieuwe burens die een andere taal spreken, gaat over een afwijkende houding t.o.v. opvoeding, goede nabuurschap en algemener normen en waarden en reikt tot de verloederding van volksbuurten en hangjongeren op de hoek die bedreigend overkomen en overlast veroorzaken. Voor velen is het niet meer gezellig in hun buurtje, leeft er meer angst onder de bewoners of juist ook moeite met de groeiende kilheid tussen mensen en groepen met verschillende achtergronden. De vraag naar wat de rol van kerk en christelijk geloof binnen deze problematiek kan zijn, wordt steeds nadrukkelijker gesteld.

Geïnspireerd door de handreiking *Predikant en populisme: voorbij hitte, kilte en lautheid* organiseren predikanten van de *Protestantse Kerk 's Gravenhage* daarom op zaterdag 25 februari 2012 van 13 tot 17 uur onder het motto *Bang in de buurt – Werk voor de kerken* een studiemiddag in de *Lukaskerk*, Om en Bij 2 te Den Haag. Wij leven niet in de illusie dat deze studiedag de angst en het ongenoegen in de buurten geheel weg kan nemen. Wel willen wij die middag naar elkaar luisteren, samen nadenken en in gesprek komen over de pijn en de gein van de stad.

Ter inspiratie en bevordering van het gesprek zullen drie sprekers de thematiek vanuit verschillende perspectieven uitdagend benaderen:

- *Dapper in de buurt*: ds Julia van Rijn, voormalig predikant van de *Muiderkerk* in de multiculturele Dapperbuurt te Amsterdam, vertelt over haar ervaringen rond de moord op Theo van Gogh en over de inzet voor de buurt door haar en haar gemeente.
- *Buurt tussen ideaal en werkelijkheid*: dr. Welmoet Boender, universitair docent Islamologie aan de *Universiteit Utrecht*, analyseert vanuit sociologisch oogpunt wat er in de laatste jaren in buurt en land gebeurd is en waar de valkuilen en verleidingen liggen.
- *Buurt, kerk en politiek*: dhr. Jan Schinkelshoek, voormalig lid van de Tweede Kamer voor het CDA gaat in op de vraag wat de politiek van de kerk nog wil en mag verwachten.

Alle sprekers staan na hun betoog open voor vragen en gesprek. De studiemiddag zal muzikaal verrijkt worden door het Mama Verhalen Koor o.l.v. Astrid Seriese. Voor wie daar aan deel wil nemen zal de middag worden afgerond met een eenvoudige liturgische viering.

Voor vragen en verdere informatie kunt u terecht bij:

ds. Rob van Essen: 015-2135233; ressen@xs4all.nl (12 januari t/m 5 februari 2012)

ds. Axel Wicke: 070-3316432; axel.wicke@bethelkapel.nl; twitter: @elziac (6 t/m 25 februari)

Er was eens een engel

*Er was eens een engel
en die was zijn vleugels kwijt.
Hij kon toe niet meer vliegen
en kwam daardoor nooit op tijd.*

*En Onze Lieve Heer die zei:
aan jou heb ik zo niets
Als je dan geen vleugels hebt
ga dan maar op de fiets.*

*Dus jongens, meisjes, let goed op
die fietser in de straat,
kan best wel eens een engel zijn
die om een boodschap gaat*

- Joop de Hoop -

BIJBELLEESROOSTER

De één leest iedere dag uit de Bijbel, de ander zo af en toe eens een stukje. Of je nu vaak of zo nu en dan eens een Bijbelgedeelte leest, je stelt je wel eens de vraag: "Wat zal ik vandaag eens lezen?" Het 'Bijbelleesrooster' van het Nederlands Bijbelgenootschap kan u helpen om een keuze te maken.

RS

februari 2012

1	Deuteron. 14:22-29	Tien procent
2	Deuteronom. 15:1-11	Armoedebestrijng
3	Deuteronom. 15:12-23	Oormerk
4	Deuteronom. 16:1-17	Feestregels
5	Deuteronom. 16:18-17:13	Recht
6	Deuteronom. 17:14-18:8	Gezag en ontzag
7	Deuteronom. 18:9-22	Echte profetie
8	Marcus 1:1-15	De bode en de Heer
9	Marcus 1:16-31	Spreeken met gezag
10	Marcus 1:32-45	Doorvertellen
11	Ezechiël 1:1-14	Stormachtig begin
12	Ezechiël 1:15-28a	Beschrijving van iets onbeschrijflijks
13	Ezechiël 1:28b-3:3	Vol van het Woord
14	Deuteronom. 19:1-13	Uitwijkmogelijkheid
15	Deuteronom. 19:14-21	Oog om oog, tand om tand
16	Deuteronom. 20:1-9	Strijdvaardig, niet strijdlustig
17	Deuteronom. 20:10-20	Om gruwelijkheden te voorkomen
18	Deuteronom. 21:1-9	Oplossing voor een onopgeloste moord
19	Marcus 2:1-12	Wie kan zonden vergeven?
20	Marcus 2:13-22	Eetgewoonten
21	Ezechiël 3:4-15	Verstaanbare boodschap
22	Ezechiël 3:16-21	Zware verantwoordelijkheid
23	Ezechiël 3:22-27	Niet vanzelf sprekend
24	Psalm 57	Schuilplaats
25	Deuteronom. 21:10-21	Regels in een gebroken wereld
26	Deuteronom. 21:22-22:12	Welke regels gelden voor u?
27	Psalm 91	Bevrijdingslied
28	Ezechiël 12:1-7	Levend teken
29	Ezechiël 12:8-20	Angstaanjagend

PUZZEL

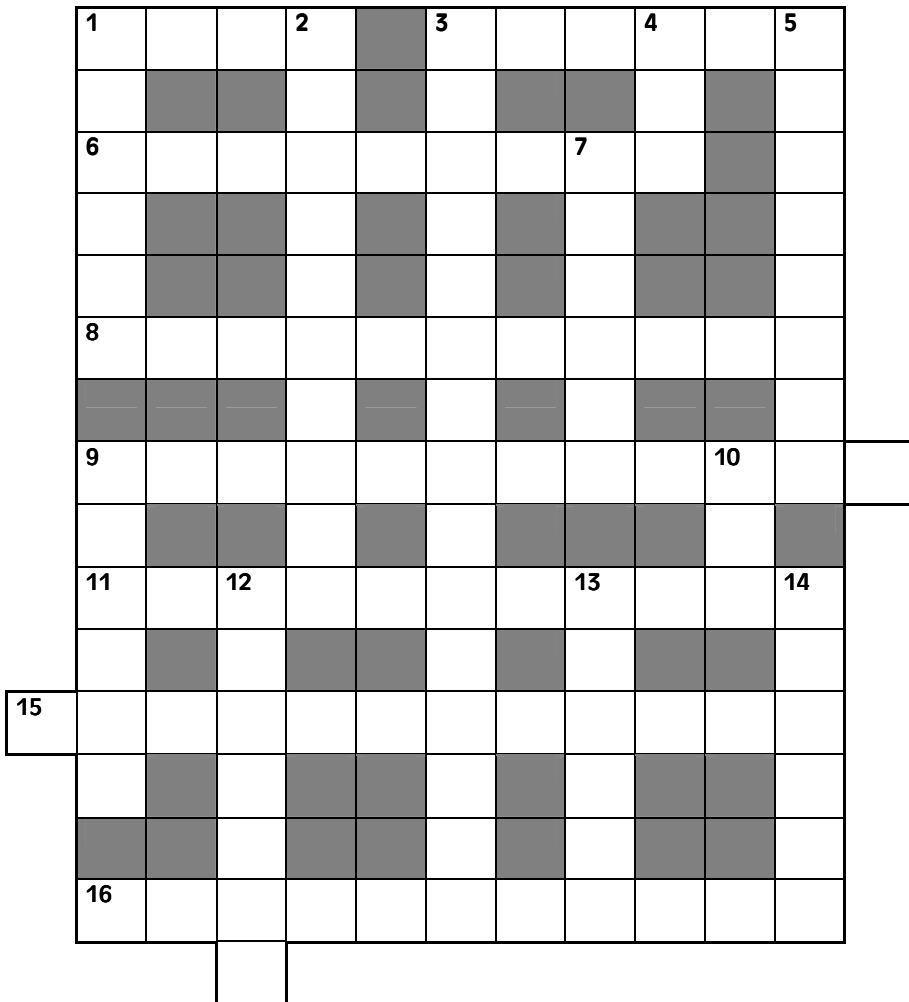
De oplossing van het vorige cryptogram:

Horizontaal: 1 keukengerei 7 EM /em (emeritus / Eerwaarde Moeder) 8 rattengif 10 ir (ingenieur / infrarood) 11 iel 12 aluin 13 bink 14 nuts 15 geste 16 hor 17 nee 19 de-montage 20 u.e.(usus externus = uitwendig gebruik) 21 nauwlettend

Vertikaal: 1 kerstaankopen 2 uitsluitend 3 ezelin 4 gegil 5 emir 6 indrukwekkend 9 fruitsalade 15 grenst 16 hemel 18 eeuw

De volgende puzzel lijkt heel wat, maar stelt met z'n 16 nummers nauwelijks wat voor ,, ,, , alhoewel?! In ieder geval succes en veel puzzelplezier.

Adriaan Sala

HORIZONTAAL:

- 1 benodigdheden: hout, stenen, cement, inzicht en zweet (4)
- 3 als de koe eens wist wat zij allemaal voor lekkers produceert! (5)
- 6 verstoken van welk belang dan ook (9)
- 8 het elkaar niet begrijpen heeft meer met perceptie te maken dan met het brein (11)
- 9 het is verdrietig, maar bewoners van het bergland moeten er ook wel eens tegen vechten (12)
- 11 vogeltje met grote oren? (11)
- 15 verslag dat op waarheid zou berusten (12)
- 16 hij beweert onderwijl dat steuren dons hebben (11)

VERTICAAL:

- 1 'De Neus' is hier een mooi voorbeeld van (6)
- 2 fobie voor H₂O (10)
- 3 dat moet wel adellijk voedsel zijn, want het zit in vrij zilt servies (15)
- 4 kan ruïen, maar z'n streken raakt hij niet kwijt (3)
- 5 die voormalige huid glanst als een spiegel (8)
- 7 reisdoel van westenwind (6)
- 9 het 'amen' zit in dikke, vette dampen (6)
- 10 tussen niets en meer (3)
- 12 introductie van de trein (7)
- 13 nodig als je je biezen pakt (6)
- 14 opbergmeubels, maar het kunnen ook hele huizen zijn (6)

Zaterdag 11 februari 2012 van 16 -18 uur wordt er in de *Pax Christikerk* (Vlamburg 2, Mariahoeve – Den Haag) een concert gegeven door de *Continental Kids*. Deze kindergroep is te vergelijken met een christelijke versie van *Kinderen voor kinderen*. De groep bestaat uit kinderen van 8 tot 12 jaar en trekt met eigentijdse muziek, zang, dans en sketches door het land. Ze zingen op hun eigen frisse wijze over het geloof, God en Jezus. Vorig jaar hebben de *Continental Kids* ook een concert in de *Pax Christikerk* gegeven. Dit jaar brengen ze live hun nieuwe programma *Spoorzoeken!* met veel vlotte, maar ook gevoelige liedjes, coole dansjes en een gave lichtshow. Ze nemen je mee op zoek naar sporen van God in de bijbel en in ons leven. Een optreden van de *Continental Kids* is niet alleen bestemd voor kinderen in de basisschoolleeftijd, maar voor iedereen die van muziek, dans en jeugdig enthousiasme houdt. Een concert is verfrissend voor kerkgangers en een prima gelegenheid om familie en vrienden die nog niet geloven uit te nodigen.

De entree is € 2,00 voor kinderen t/m 15 jaar en € 5,00 voor volwassenen (incl. consumptie). Voor meer informatie/reserveringen tel. 070-3200686 (Verschoor) of online www.continentalconcerts.nl.

Herdenking bombardement

Het is alweer 67 jaar geleden dat de Haagse wijk Bezuidenhout opgeschrikt raakt van een groot bombardement. Britse bommenwerpers gooiden per vergissing te vroeg de bommen af die bestemd waren voor de Duitse V2-raketten in het Haagse bos. Velen mensen verloren in de daaropvolgende vuurzee huis en haard en zelfs hun leven. Op zondag 4 maart 2012 herdenken wij de slachtoffers van het bombardement van 3 maart 1945. De herdenking begint met een dienst van de kerken in het Bezuidenhout om 10 uur in de *Christus Triumfator*kerk. Bij deze dienst zal in het bijzonder aandacht zijn voor *het Cross of Nails* uit Coventry, symbool voor vrede en verzoening. Daarna volgt om 12 uur een bloemenhulde bij het monument van Juliana van Stolberg aan de Koningin Marialaan. Hierbij zullen kransen worden gelegd door onder andere de burgemeesters uit Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar, vertegenwoordigers van de Britse ambassade en het Nederlandse leger, de *Stichting 4 en 5 mei*, de brandweer en maatschappelijke organisaties uit de wijk. Na afloop is er in het *Koninklijk Conservatorium* een herdenkingsconcert met gelegenheid om elkaar te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie en broodje. Wij nodigen iedereen van harte uit voor deze herdenking. Op onze website 3 maart 45 bij www.bezuidenhout.nl kunt u meer lezen over het bombardement met onder andere een lijst van slachtoffers en de verhalen van ooggetuigen. Mocht u aanvullingen hebben voor deze website, dan ontvangen wij deze graag.

Stichting 3 maart 1945